

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Europejski Atlas Sądowy W Sprawach Cywilnych](#) [Rozporządzenie Bruksela I \(wersja Przekształcona\)](#) > [Portugal](#)

Rozporządzenie Bruksela I (wersja przekształcona)

Portugalia

Portugalia

WYSZUKIWANIE WŁAŚCIWYCH SĄDÓW I URZĘDÓW

Za pomocą tej wyszukiwarki można wyszukiwać sądy i urzędy posiadające kompetencje w odniesieniu do konkretnych europejskich instrumentów prawnych. Należy pamiętać o tym, że choć dokładamy wszelkich starań, aby wyniki były jak najdokładniejsze, mogą istnieć wyjątki, w przypadku których kompetencje nie zostały określone.

Art. 65 ust.3 – informacje na temat sposobów określania, zgodnie z prawem krajowym, skutków orzeczeń, o których mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia.

Nie dotyczy.

Art. 74 – Opis krajowych regulacji i procedur dotyczących wykonywania

Postępowanie egzekucyjne to postępowanie sądowe wszczynane przez wierzyciela lub stronę występującą o przeprowadzenie egzekucji wobec dłużnika lub pozwanego, w którym wierzyciel zwraca się do sądu o doprowadzenie do spełnienia przez dłużnika zobowiązania na jego rzecz. Przy wszczynaniu postępowania egzekucyjnego przyjmuje się założenie, że odnośne prawo zostało wcześniej zgłoszone lub uznane na podstawie tytułu egzekucyjnego. Celem postępowania jest zmuszenie pozwanego do spełnienia zobowiązania przy wykorzystaniu autorytetu państwa. W tytule egzekucyjnym przedstawia się okoliczności faktyczne leżące u podstaw wniosku złożonego przez stronę występującą o przeprowadzenie egzekucji oraz określa się poziom pewności wymagany do zastosowania środków przymusu wobec pozwanego. Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego (Código de Processo Civil) tytułami egzekucyjnymi są następujące dokumenty:

- a) wyroki wydane w postępowaniach mających na celu nałożenie na pozwanego obowiązku: wyroki takie stają się tytułami egzekucyjnymi dopiero po ich uprawomocnieniu się, chyba że wniesiona od nich apelacja ma charakter czysto dewolutywny. Orzeczenia sądu arbitrażowego (*tribunal arbitral*) podlegają wykonaniu na takich samych zasadach jak wyroki sądów powszechnych (art. 47 ustawy nr 63/2011 z dnia 14 grudnia 2011 r.);
- b) dokumenty ustanawiające lub potwierdzające dowolne zobowiązanie, sporządzone lub poświadczane przez notariusza lub przez dowolny inny organ bądź dowolnego innego specjalistę, który dysponuje stosownymi uprawnieniami: kategoria ta obejmuje dokumenty urzędowe (dokumenty sporządzone z zachowaniem wymogów formalnych przez organy publiczne w granicach przysługujących im uprawnień lub w dziedzinie, w której notariusz lub inny akredytowany przez państwo urzędnik publiczny przyznał im takie uprawnienia) i dokumenty poświadczane (dokumenty sporządzone przez osoby prywatne, a następnie poświadczane w obecności notariusza lub innego organu bądź specjalisty dysponującego równoważnymi uprawnieniami);
- c) noty uznaniowe, również niezabezpieczone, o ile okoliczności faktyczne leżące u podstaw odpowiednich stosunków zostały opisane w dokumencie lub przedstawione w tytule wykonawczym: na przykład weksel własny,

weksel trasowany lub czek;

d) dokumenty, którym nadano rygor wykonalności na podstawie przepisów szczególnych: na przykład nakaz sądowy, któremu nadano klauzulę wykonalności (art. 6–8 dekretu z mocą ustawy nr 32/2003 z dnia 17 lutego 2003 r. i art. 7–21 dekretu z mocą ustawy nr 269/98 z dnia 1 września 1998 r.).

Egzekucję zobowiązania można przeprowadzić wyłącznie w przypadku, gdy jest ono pewne (tj. ma ustalony charakter – *an debeatur*), wymagalne (tj. termin jego wymagalności upłynął lub zobowiązanie staje się wymagalne automatycznie z chwilą otrzymania przez dłużnika żądania jego spełnienia) oraz przedstawione w wartościach pieniężnych (tj. wyrażone w formie określonej kwoty – *quantum debeatur*).

Forma postępowania egzekucyjnego zależy od celu egzekucji (zapłata określonej sumy pieniężnej, wydanie określonej rzeczy, wykonanie lub powstrzymanie się od wykonania określonej czynności). Jeżeli w przepisach przewidziano szczególny rodzaj postępowania egzekucyjnego (np. postępowanie egzekucyjne stosowane w przypadku świadczeń alimentacyjnych), egzekucję przeprowadza się w tej formie. We wszystkich innych przypadkach postępowanie egzekucyjne przeprowadza się w formie ogólnej. Ogólne postępowanie egzekucyjne można przeprowadzić w trybie skróconym lub zwykłym, w zależności od celu egzekucji i rodzaju tytułu wykonawczego.

Organami właściwymi w kwestiach związanych z egzekucją są komornicy i sądy (sędzia oraz pracownicy sekretariatu sądu). Komornik przeprowadza wszystkie czynności egzekucyjne, które nie zostały powierzone pracownikom sekretariatu sądu lub które nie wchodzą w zakres uprawnień sędziego, tj. doręczanie wezwań do stawienia się przed sądem i zawiadomień, dokonywanie publikacji, przeszukiwanie baz danych, przeprowadzanie zajęć i prowadzenie ich rejestru, a także dokonywanie rozliczeń i płatności. Sędzia jest odpowiedzialny za dokonywanie wszelkich czynności procesowych wchodzących w zakres jego uprawnień lub sprzecznych z prawami podstawowymi stron lub osób trzecich. Pracownicy sekretariatu sądu zajmują się kwestiami administracyjnymi i dbają o prawidłowy przebieg postępowania egzekucyjnego.

Jeżeli chodzi o przypadki ograniczenia możliwości przeprowadzenia egzekucji z uwagi na ochronę dłużnika, należy zwrócić uwagę, że typowym środkiem egzekucyjnym stosowanym w celu wyegzekwowania płatności określonej kwoty jest zajęcie. Obejmuje ono sądowe zajęcie składników majątku należących do strony, wobec której ma zostać przeprowadzona egzekucja, w celu ich sprzedaży i wykorzystania uzyskanych w ten sposób zysków do zaspokojenia wierzytelności będącej przedmiotem egzekucji. Co do zasady egzekucja może obejmować całość podlegającego zajęciu majątku dłużnika kwalifikującego się do wykorzystania w celu uregulowania długu pozostałego do spłaty zgodnie z prawem materialnym. Zgodnie z przepisami niektóre składniki majątku lub niektóre prawa dłużnika są jednak w całości lub częściowo wyłączone spod zajęcia na podstawie bezwzględnego albo względnego zakazu zajęcia lub całkowitego albo częściowego zakazu zajęcia. Ponadto zajęciu podlegają wyłącznie składniki majątku konieczne do spłacenia długu będącego przedmiotem egzekucji i do pokrycia wszelkich możliwych do przewidzenia kosztów egzekucji.

W kodeksie postępowania cywilnego przewidziano ograniczenia egzekucji ze względu na wygaśnięcie i przedawnienie. Ograniczenia te stanowią podstawę sprzeciwu wobec egzekucji w drodze czynności procesowej określanej jako „sprzeciw wobec egzekucji w drodze zajęcia”, ale tylko wtedy, gdy wygaśnięcie lub przedawnienie nastąpiło po zakończeniu narady w postępowaniu o ustalenie stosunku prawnego.

Co do zasady wszelkie prawa zbywalne lub prawa, które nie zostały wyłączone na mocy przepisów, przedawniają się, jeżeli uprawniony nie wykona ich w przewidzianym w prawie terminie.

Sąd nie bada przedawnienia *zurządu*. Na przedawnienie musi zatem powołać się osoba, która ma w tym interes prawny, jej pełnomocnik lub prokuratura (Ministério Público).

Po upływie terminu przedawnienia beneficjent (tj. dłużnik) może odmówić spełnienia zobowiązania lub w dowolny sposób zakwestionować wykonanie prawa, które uległo przedawnieniu.

Zwykły termin przedawnienia wynosi 20 lat, ale przewidziano też krótsze okresy. Bieg terminów przedawnienia może zostać przerwany lub zawieszony. Różnica polega na tym, że zawieszenie biegu terminu następuje z mocy prawa i niezależnie od woli wierzyciela, podczas gdy przerwanie biegu jest uzależnione od dokonania stosownej czynności przez wierzyciela.

Jeżeli chodzi o czas trwania wstrzymania biegu terminu przedawnienia, w przypadku gdy wstrzymanie jest spowodowane doręczeniem wezwania do stawienia się przed sądem, zawiadomienia lub równoważnego pisma bądź umowy o arbitraż, nowy termin przedawnienia rozpoczyna bieg dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Po upływie terminu przedawnienia beneficjent może odmówić spełnienia zobowiązania lub w dowolny sposób zakwestionować wykonanie prawa, które uległo przedawnieniu. Jeżeli jednak dłużnik dobrowolnie dokona czynności, aby spełnić przedawnione zobowiązanie, nie może następnie dochodzić unieważnienia tej czynności, nawet jeżeli nie zdawał sobie sprawy, że zobowiązanie uległo przedawnieniu.

Jeżeli chodzi o możliwość powołania się na przedawnienie, mogą z niej skorzystać wyłącznie wierzyciele i osoby trzecie mające prawnie uzasadniony interes w jego ogłoszeniu, nawet jeżeli dłużnik się go zrzekł. Jeżeli dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia, możliwość powołania się na przedawnienie przysługuje wierzycielom wyłącznie w przypadku, gdy spełnione są przesłanki wszczęcia postępowania o uznanie czynności za bezskuteczną (skarga pauliańska) przewidziane w przepisach prawa cywilnego. Jeżeli po otrzymaniu wezwania dłużnik nie powoła się na przedawnienie i zostanie na niego nałożony obowiązek spłaty, prawomocne orzeczenie wydane w sprawie pozostaje bez wpływu na uznane prawo jego wierzycieli.

W przypadku wygaśnięcia prawa, jeżeli z mocy prawa lub za wolą stron prawo należy wykonać w określonym terminie, zastosowanie mają zasady dotyczące wygaśnięcia, chyba że w ustawie jest wyraźnie mowa o terminie przedawnienia. Wygaśnięciu można zapobiec wyłącznie przez dokonanie czynności, która zgodnie z przepisami ustawy lub postanowieniami umowy wstrzymuje wygaśnięcie, w terminie wyznaczonym w ustawie lub w umowie.

Wytoczenie powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub wszczęcie postępowania egzekucyjnego uniemożliwia wygaśnięcie prawa bez konieczności wezwania dłużnika. Bieg terminu wygaśnięcia może zostać wstrzymany lub przerwany wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie, a jeżeli w ustawie nie wyznaczono innego konkretnego terminu, wznowienie biegu terminu wygaśnięcia następuje z chwilą, w której prawa można wykonać zgodnie z prawem. Sąd bada wygaśnięcie prawa z urzędu i w przypadku praw niezbywalnych można się na nie powołać na dowolnym etapie postępowania. Jeżeli egzekucję wszczęto na podstawie praw zbywalnych, na wygaśnięcie prawa powinna się powołać osoba wywodząca z tego faktu skutki prawne (zwykle dłużnik/strona, wobec której ma zostać przeprowadzona egzekucja).

Dodatkowe i bardziej szczegółowe informacje zamieszczono w sekcji [Procedury służące wykonaniu orzeczenia - Portugalia](#).

Art. 75 lit. a) - Nazwy i dane kontaktowe sądów, do których składa się wnioski o odmowę wykonania na mocy art. 36 ust. 2, art. 45 ust. 4 oraz art. 47 ust. 1

Sądy właściwe do rozpatrywania wniosków, o których mowa w art. 36 ust. 2, art. 45 ust. 4 i art. 47 ust. 1, oraz do orzekania w ich sprawie to:

- centralny wydział cywilny (*Juízo Central Cível*) właściwego sądu okręgowego (*Tribunal de Comarca*), o ile taki istnieje lub

- lokalny wydział cywilny (*Juízo Local Cível*), a jeśli nie ma takiego wydziału, lokalny wydział ogólny (*Juízo Local de Competência Genérica*) właściwego sądu okręgowego.

Art. 75 lit. b) - Nazwy i dane kontaktowe sądów, do których wnosi się środek zaskarżenia dotyczący decyzji w sprawie wniosku o odmowę wykonania na mocy art. 49 ust. 2

Środki zaskarżenia dotyczące decyzji w sprawie wniosku o odmowę wykonania na podstawie art. 49 ust. 2 wnosi się do sądu apelacyjnego (*Tribunal da Relação*).

Art. 75 lit. c) - Nazwy i dane kontaktowe sądów, do których wnosi się wszelkie dalsze środki zaskarżenia na mocy art. 50

Wszelkie dalsze środki zaskarżenia wnosi się do Sądu Najwyższego (Supremo Tribunal de Justiça).

Art. 75 lit. d) - Języki, na jakie mogą być dokonywane tłumaczenia zaświadczeń dotyczących

orzeczeń, dokumentów urzędowych i ugód sądowych

Nie dotyczy. Akceptowany jest wyłącznie język portugalski.

Art. 76 ust. 1 lit. a) – Zasady jurysdykcji, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 2 rozporządzenia

Zasady jurysdykcji krajowej, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 2 rozporządzenia, są zawarte w następujących przepisach:

– art. 63 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego, który ustanawia jurysdykcję eksterytorialną sądów, w szczególności sądu właściwego dla miejsca, w którym mieści się oddział, agencja, biuro, delegacja lub przedstawicielstwo (jeśli znajduje się w Portugalii), w przypadku gdy wniosek dotyczy doręczenia do siedziby głównej (jeśli znajduje się ona za granicą) oraz

– art. 10 kodeksu postępowania w sprawach pracowniczych (Código de Processo do Trabalho), który ustanawia jurysdykcję eksterytorialną sądów, w szczególności sądu właściwego dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy w postępowaniach dotyczących umowy o pracę wszczynanych przez pracownika przeciwko pracodawcy.

Art. 76 ust. 1 lit. b) – Zasady powiadamiania strony trzeciej, o których mowa w art. 65 rozporządzenia

Nie dotyczy.

Art. 76 ust. 1 lit. c) – Konwencje, o których mowa w art. 69 rozporządzenia

Konwencja między Republiką Czechosłowacką a Portugalią w sprawie uznawania i wykonywania orzeczeń, podpisana w Lizbonie dnia 23 listopada 1927 r.

■ Ostatnia aktualizacja: 03/02/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.